



DE VLAAMSE MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE en SPORT

TERNOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:**
- Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van afdeling 6
 - toekenning van betaald educatief verlof in het kader van voortdurende vorming van de werknemers – van hoofdstuk IV van de herstellwet van 22 januari 1985 houdende sociale bepalingen en tot wijziging van artikel 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2013 betreffende de loopbaanbegeleiding
 - Tweede principiële goedkeuring met het oog op advies van de Raad van State

1. INHOUDELIJK

1.1 Situering van de maatregel

Vlaanderen evolueert steeds meer naar een innovatieve kenniseconomie. Meer dan ooit is de ontwikkeling van competenties essentieel voor de productiviteit en de competitiviteit van de bedrijven én voor de werkbaarheid en de loopbaanontwikkeling van de werknemers. Het stimuleren van deelname aan opleiding en vorming is daarbij van cruciaal belang, zeker voor wie vandaag minder participeert.

Naar aanleiding van de zesde staatshervorming, is het Vlaamse Gewest sinds 1 juli 2014 bevoegd voor Betaald Educatief Verlof (BEV). Het betaald educatief verlof is het recht toegekend aan werknemers uit de privé-sector om erkende opleidingen te volgen en om op het werk afwezig te zijn met behoud van hun loon. De werkgevers kunnen jaarlijks een forfaitaire terugbetaling verkrijgen van de uren educatief verlof door het indienen van een schuldvordering.

Op 11 juli 2017 heeft de Vlaamse Regering samen met de Vlaamse sociale partners een tripartite akkoord afgesloten over vorming en opleiding. Het VESOC-akkoord zet de krijtlijnen uit voor de hervorming van drie opleidingsincentives, met name het Vlaams opleidingsverlof (voorheen betaald educatief verlof), de opleidingscheques en het Vlaams opleidingskrediet. Daarnaast legt het VESOC-akkoord ook de basis voor een flankerend beleid ('Uitbouwen van een sensibiliserend en flankerend beleid'). De eerste stappen van de uitrol van dit flankerend beleid worden zo snel mogelijk na de hervorming van de diverse opleidingsincentives (begin 2019) gezet.

Op 15 juni 2018 heeft de Vlaamse Regering het ontwerp van decreet houdende het Vlaams Opleidingsverlof en houdende diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein Werk en Sociale Economie definitief goedgekeurd met het oog op parlementaire behandeling. Op 3 oktober 2018 werd het decreet over het Vlaams Opleidingsverlof en met diverse bepalingen rond het beleidsdomein Werk en Sociale Economie aangenomen door het Vlaams Parlement en op 12 oktober 2018 bekrachtigd en afgekondigd door de Vlaamse Regering.

Het voorliggende ontwerpbesluit operationaliseert de lijnen zoals bepaald in het voornoemd decreet en focust enkel op de hervorming van het betaald educatief verlof. De Vlaamse regering verleende een eerste principiële goedkeuring aan dit ontwerpbesluit op 20 juli 2018.

1.2 Artikelsgewijze toelichting

Pro memorie

VR 2018 2007 DOC.0957

1.3 Toelichting bij het advies van de SERV

Het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende tot uitvoering van afdeling 6 – toekenning van betaald educatief verlof in het kader van voortdurende vorming van de werknemers – van hoofdstuk IV van de herstellwet van 22 januari 1985 houdende sociale bepalingen en tot wijziging van artikel 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2013 betreffende de loopbaanbegeleiding, werd door de Vlaamse Regering principiële goedgekeurd op 20 juli 2018.

De SERV verleende op 10 september 2018 een voorwaardelijk positief advies.

De SERV wijst in het advies op een aantal punten die aandacht behoeven bij de verdere verfijning en uitwerking van het systeem. De SERV is van mening dat bedrijfsinterne opleidingen in aanmerking kunnen komen voor het Vlaams opleidingsverlof, en adviseert om werkplekleren, onder voorwaarden, ook met een interne begeleider toe te staan. De SERV is geen voorstander van het openen van het recht op Vlaams opleidingsverlof via loopbaanbegeleiding en POP en heeft een aantal vragen bij de operationalisering van deze werkwijze. Verder suggereert de SERV om bepaalde artikelen van het ontwerp uitvoeringsbesluit aan te passen en vraagt dat het advies voorwerp zou zijn van verder tripartite overleg. Dit tripartite overleg heeft meerdere keren plaatsgevonden in kader van de Werkgroep Opleidingsincentives.

Het advies heeft aanleiding gegeven tot enkele tekstwijzigingen aan het principiële goedgekeurde ontwerpbesluit. Hieronder wordt weergegeven op welke manier er gevolg gegeven werd aan de verschillende elementen uit het advies van de SERV. Deze punten werden ook reeds besproken in de Werkgroep Opleidingsincentives.

- Punt 3.1 en 3.2 van het SERV-advies: Om tegemoet te komen aan de bezorgdheden met betrekking tot de interne opleidingen en werkplekleren werden volgende aanpassingen doorgevoerd:
 - o In artikel 1, 1^o werd de definitie van contacturen aangepast: "*opleidingsuren in een rechtstreeks contact tussen de instructeur of begeleider van een opleidingsactiviteit en de cursist, gebonden aan een bepaald tijdstip en plaats van opleiding. Het kan ook werkplekleren betreffen. De instructeur of*

*begeleider van een opleidingsactiviteit werkt voor een **geregistreeerde opleidingsverstrekker***".

Hierdoor krijgt de werkgever de mogelijkheid om zelf opleiding te geven aan zijn werknemers op voorwaarde dat hij een geregistreeerde opleidingsverstrekker is.

- o In artikel 1, 7° werd de definitie van werkplekleren aangepast: "*het aanleren en toepassen van beroepsspecifieke competenties in een reële arbeidsomgeving*".

De voorwaarden met betrekking tot de betaling van de tegemoetkoming werden opgenomen in artikel 32. "*Voor de betaling van de tegemoetkoming voor de uren Vlaams opleidingsverlof voor een opleiding met werkplekleren bij een andere werkgever, geldt als bijkomende voorwaarde dat noch de werknemer, noch de eigen werkgever worden vergoed voor de gepresteerde arbeid*". Op deze manier kunnen we carrousels die tussen werkgevers opgezet worden om de loonkost te recupereren, ondervangen.

De voorwaarde van een externe begeleider om het opleidingsplan op te volgen, is geschrapt om tegemoet te komen aan het advies van de SERV. In artikel 32 werd "*Voor de betaling van de tegemoetkoming voor de uren Vlaams opleidingsverlof voor een opleiding waarbij de eigen werkgever ook de opleidingsverstrekker is, geldt als bijkomende voorwaarde dat de werknemer dankzij de opleiding in staat is een andere dan de huidige functie of een onder invloed van een grondig wijzigende omgeving sterk veranderende functie, uit te oefenen.*" toegevoegd. Opleidingen die noodzakelijk zijn om een werknemer zijn huidige functie (beter) te laten uitoefenen, vallen immers onder de verantwoordelijkheid van de werkgever. Met opleidingsverlof willen we geen opleidingstijd subsidiëren als de werkgever die zelf geeft omdat de opleiding enkel nuttig is voor werknemers van het eigen bedrijf.

Er wordt gemonitord op welke manier bedrijven hun verantwoordelijkheid opnemen om eigen werknemers op te leiden.

- Punt 3.3: De registratie van de opleidingsverstrekkers via de KMO-portefeuille of de opleidingscheques is een vereiste om opleidingen met opleidingsverlof te kunnen geven. Tijdens de Werkgroep Opleidingsincentives werd toegelicht op welke manier de registratie van opleidingsverstrekkers via opleidingscheques zou verlopen. Er werd dan ook geen aanpassing hieromtrent uitgevoerd aan het ontwerpbesluit.
- Punt 3.4: In artikel 2, §3 werd de loopbaangerichte opleiding behouden, zoals weergegeven in het VESOC-akkoord van 11 juli 2017 waarin dit werd afgesproken met de sociale partners. De procedure werd evenwel op vraag van de SERV aangepast om de vertrouwelijkheid van het persoonlijk ontwikkelplan te garanderen. In artikel 33 "*Als de werknemer een loopbaangerichte opleiding volgt, bezorgt hij het Departement een attest van de loopbaanbegeleider dat in zijn persoonlijke ontwikkelingsplan de noodzakelijke behoefte aan een opleiding is opgenomen, samen met het inschrijvingsbewijs. Het Departement bevestigt de ontvangst van dit attest aan de werknemer en de werkgever.*"
- Punt 3.5: In artikel 2 werd op vraag van de SERV toegevoegd dat de mentoropleiding kan afwijken van de voorwaarde om minstens 32 contacturen te bedragen.
- Punt 3.6: De SERV heeft een aantal operationele vragen bij het digitaal platform opleidingsincentives. De sociale partners zullen via de Werkgroep Opleidingsincentives ingelicht worden over de digitale toepassingen en operationalisering. De overgangsbepaling in artikel 41, tweede lid, werd aangepast

- overeenkomstig de opmerking van de SERV. Ook wordt de Algemene Verordening op de bescherming van de persoonsgegevens gerespecteerd, maar dit heeft geen aanpassing in het besluit. De gegevensuitwisselingen die nodig zijn voor een digitale afhandeling van het administratieve proces, vereisen een voorafgaandelijke goedkeuring van privacy-instanties.
- Punt 3.7: Op de vragen en suggesties met betrekking tot monitoring en evaluatie kan worden ingegaan. Alleen de door de SERV gewenste timing, voornamelijk wat betreft de kwalitatieve evaluatie, is niet realistisch. Er moet immers eerst voldoende data verzameld worden. De in het besluit opgenomen 3-jaarlijkse uitgebreide evaluatierapport is afgestemd op de beschikbaarheid van data. De monitoring van de participatie van kort- en middengediplomeerden wordt gecontinueerd volgens de bestaande werkwijze. De Vlaamse opleidingscommissie volgt de budgettaire situatie op.
 - Punt 3.8: Zoals afgesproken in de Werkgroep Opleidingsincentives wordt in artikel 25 het recht van opname voor de werknemer afgebakend tot *"Het Vlaams opleidingsverlof wordt opgenomen ten vroegste vanaf de dag voorafgaand aan de aanvang van de opleiding en ten laatste twee dagen na de laatste les of het laatste examen."* De vermelde timing had betrekking op de attestering door de opleidingsverstrekker van de einddatum van de opleiding, en werd volledig geschrapt als administratieve verplichting van de opleidingsverstrekker. De werkgever controleert of de werknemer zijn opleidingsverlof op het juiste ogenblik opneemt. Ingeval van discussie tussen werkgever en werknemer vraagt het departement de precieze data op bij opleidingsverstrekker om te beoordelen of de werknemer het verlof op de betwiste data mocht opnemen. De nieuwe omschrijving in artikel 25 laat bovendien toe dat ploegwerkers ook Vlaams opleidingsverlof kunnen opnemen indien zij de nacht voor de start van de opleiding werken.
 - Punt 3.9: De suggesties van de SERV met betrekking tot nauwgezette aanwezigheid werden besproken in de Werkgroep Opleidingsincentives. Wat betreft de nieuwe leervormen wordt in eerste instantie het volwassenen- en hoger onderwijs, ingeval van creditcontracten en diplomacontracten, waar afstandslernen gecombineerd wordt met begeleiding en opvolging, opgenomen. Er is een VIONA-onderzoek die de kwaliteit en de begeleiding van de overige aanbieders van afstandsonderwijs in kaart brengt. Op basis van de resultaten van dat VIONA-onderzoek kan het aanbod worden uitgebreid. Het alternatief van 'moeten slagen' als invulling van nauwgezetheid werd niet opgenomen in het besluit.
 - Punt 3.10: Artikel 27 werd op advies van de SERV aangevuld met een bijkomende reden voor gewettigde afwezigheid, met name de afwezigheid om beroepsredenen op basis van een werkgeversattest.
 - Punt 3.11: In artikel 23, §4 werd toegevoegd dat graduaatsopleidingen van het hoger beroepsonderwijs tot en met het opleidingsjaar 2021-2022 per studiepunt recht geven op 6 uur opleidingsverlof, in de plaats van 4 uur per studiepunt.
 - Punt 3.12: Artikel 32 werd preciezer geformuleerd: *"Voor de betaling van de tegemoetkoming voor de uren Vlaams opleidingsverlof die opgenomen zijn door een werknemer die halftijds **en** met een vast uurrooster werkt, geldt als bijkomende voorwaarde dat de uren Vlaams opleidingsverlof samenvallen met de arbeidsuren van de werknemer volgens zijn uurrooster."* De werkgever controleert of de werknemer zijn opleidingsverlof op het juiste ogenblik opneemt.
 - Punt 3.13: Op de vraag om het forfaitair bedrag te indexeren wordt momenteel niet ingegaan.
 - Punt 3.14: De SERV pleit voor een goed doordachte overgangsregeling opdat alle betrokkenen, waaronder de opleidingsverstrekkers, de mogelijkheid hebben om zich

aan te passen aan de nieuwe regelgeving. De startdatum voor de registratieprocedure van nieuwe opleidingen voor het Vlaams opleidingsverlof, inclusief het hanteren van het beoordelingssysteem door de goedkeuringsinstanties wordt aangepast van 1 januari 2019 naar 1 maart 2019 zodat er voldoende tijd is om de opleidingsverstrekkers te informeren. Dit werd aangepast in artikel 42 en 43.

- Punt 3.15: Het VESOC-akkoord zet de krijtlijnen uit voor de hervorming van drie opleidingsincentives, met name het Vlaams opleidingsverlof (voorheen betaald educatief verlof), de opleidingscheques en het Vlaams opleidingskrediet. Daarnaast legt het VESOC-akkoord ook de basis voor een flankerend beleid ('Uitbouwen van een sensibiliserend en flankerend beleid'). De eerste stappen van de uitrol van dit flankerend beleid worden zo snel mogelijk na de hervorming van de diverse opleidingsincentives gezet.

Aanpassingen o.a. naar aanleiding van vragen tot verduidelijking en besprekingen in de Werkgroep Opleidingsincentives:

- In artikel 23 werd op advies van de SERV het aantal uren recht op Vlaams opleidingsverlof toegekend naar rato van de "contractuele" tewerkstellingsbreuk, in plaats van de "effectieve" tewerkstellingsbreuk. Op basis van voortschrijdend inzicht werd gekozen om als referentieperiode, de maand september van het opleidingsjaar te nemen zodat dit zo nauw mogelijk aansluit bij het opleidingsjaar. Daarnaast werd aanvullend opgenomen dat "*In afwijking van het eerste lid heeft de werknemer die in september geen contractuele tewerkstellingsbreuk heeft van minstens 50%, recht op het aantal uren Vlaams opleidingsverlof naar rato van de contractuele tewerkstellingsbreuk zoals opgenomen in de DmfA van de maand waarin de opleiding start, op voorwaarde dat die minstens 50% bedraagt van een voltijdse tewerkingstelling.*" Op die manier krijgen de werknemers die in de referentieperiode niet minstens halftijds aan het werk waren, en dat bij de start van de opleiding wel zijn, alsnog een aantal uren opleidingsverlof toegekend.
- In artikel 29 werden de verplichtingen van de opleidingsverstrekker geactualiseerd.
- Aan artikel 41 werd een 3^o toegevoegd: "*het koninklijk besluit van 27 augustus 1993 tot wijziging van de lijst van de opleidingen die in aanmerking komen voor betaald educatief verlof, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 28 maart 1995.*"
- In artikel 42 wordt het volgende aangepast: de inwerkingtreding van artikel 23, 24 en 25 van het decreet wordt bij een ander besluit van de Vlaamse Regering geregeld en bijgevolg uit dit besluit gehaald.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP (pro memorie)

De vereiste kredieten voor het Vlaams opleidingsverlof (voorheen 'betaald educatief verlof') werden ingeschreven in de begroting 2018 (BA 2018) onder JB0-1JFG2FB-WT voor een budget van 66.871K euro.

De simulaties tonen aan dat we met de hervorming van het betaald educatief verlof naar het Vlaams opleidingsverlof en de operationalisering ervan binnen het beschikbare budget blijven. Onder die voorwaarden, en mits het aanbrengen van 2 punctuele aanpassingen in het ontwerp van besluit, werd op 25 juni 2018 een positief advies van Inspectie van Financiën gekregen.

Het begrotingsakkoord werd verleend op 10 juli 2018.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN (pro memorie)

Het voorstel heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN (pro memorie)

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING (pro memorie)

5.1 Wetgevingstechnisch en taalkundig advies

Het bijgaande ontwerp van besluit werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies 2018/297 van 27 juni 2018.

5.2 Reguleringsimpactanalyse

Voorliggend voorstel van maatregel wordt niet onderworpen aan een reguleringsimpactanalyse wegens ontbreken van beleidsvrijheid (zie supra- inhoudelijke situering).

5.3 Administratieve lastenmeting- compensatieregel

De administratieve lasten voor de werkgever verminderen doordat de attestering van de opleidingsverstrekker niet meer via de werkgever moeten ingediend worden. De opleidingsverstrekker attesteert rechtstreeks aan het Departement.

Opleidingsverstrekkers die gegevens nodig voor het opleidingsverlof, elektronisch uitwisselen met het departement onderwijs of met Syntra Vlaanderen hoeven deze niet meer rechtstreeks aan het Departement door te geven.

5.4 joKER-toets

De Jokertoets is niet van toepassing op voorliggend voorstel van beslissing.

5.5 Armoedetoets

De Armoedetoets is niet van toepassing op voorliggend voorstel van beslissing.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar tweede principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaand ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van afdeling 6 – toekenning van betaald educatief verlof in het kader van voortdurende vorming van de werknemers – van hoofdstuk IV van de herstellwet van 22 januari 1985 houdende sociale bepalingen en tot wijziging van artikel 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2013 betreffende de loopbaanbegeleiding

2° de Vlaamse minister, bevoegd voor het tewerkstellingsbeleid te gelasten voornoemd ontwerp van besluit het advies in te winnen van de Raad van State met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

Vlaamse minister van WERK, ECONOMIE, INNOVATIE en SPORT
Philippe MUYTERS

Bijlagen:

- het ontwerp van Besluit;
- het SERV-advies van 10 september 2018.